

מ"י 47858/03/19 - מדינת ישראל נגד מיכאל טוביה גנור

בית משפט השלום בראשון לציון

מ"י 47858-03-19 מדינת ישראל נ' גנור
תיק חיצוני: 515531/2016

כבוד השופטת - נשיאה עינת רון	בפני
מדינת ישראל	מבקשת
מיכאל טוביה גנור	נגד
	חשוד

החלטה

מונחת לפני בקשת המבקשת להארכת תוקפם של התנאים המגבילים שהוטלו על החשוד.

להלן בתמצית השתלשלות האירועים בעניינו של החשוד.

לראשונה, ובמסגרת פרשה שנודעה כ"תיק 3000" נעצר החשוד ביום 9.7.17. ביום 21.7.17 נחתם עימו הסכם של עד מדינה והוא שוחרר בתנאים מגבילים, שעיקרם מעצר בית, שלאחר זמן מה בוטל.

ביום 19.3.19, לאחר שיום קודם לכן, נפגשו החשוד ובאי כוחו עם נציגי הפרקליטות, התייצב החשוד במשרדי היחידה החוקרת וחזר בו מעדותו אשר מסר במסגרת הסכם עד המדינה. לפיכך נגבתה ממנו הודעה באזהרה והוא נעצר.

ביום 26.3.19 שוחרר החשוד, בהסכמה, ממעצרו, בתנאים מגבילים שונים, שכללו אף איסור יציאה מן הארץ למשך 180 ימים.

לאחר פרק זמן קצר, ביום 18.4.19, הגישו ב"כ החשוד בקשה דחופה לעיון חוזר וביקשו לבטל את איסור יציאתו מן הארץ, מן הטעם שאי יציאתו פוגעת באופן קשה ובלתי הפיך בעסקיו, שמרביתם נמצאים בחו"ל.

ביום 29.4.19 ניתנה החלטה הדוחה את בקשתו של החשוד, מן הטעמים כי לא עבר פרק זמן המצדיק עיון חוזר בבקשה ולא התחדשה נסיבה כלשהי שלא היתה ידועה עם שחרורו ממעצר. וכן כי לא הוצגה תשתית ראייתית של ממש באשר לטענותיו בדבר הפגיעה הבלתי הפיכה בעסקיו, באם לא ייצא לחו"ל. עוד נקבע כי עומדים בעינם החששות לשיבוש מהלכי חקירה והמלטות מאימת הדין בעניינו של החשוד ואלה אך יתחזקו, אם ישהה החשוד בחו"ל.

ביום 13.5.19 הגיש החשוד בקשה נוספת לעיון חוזר והפעם צרף מסמכים לביסוס טענתו, כי נוכחותו בחו"ל

נדרשת להצלת עסקיו.

ביום 23.5.19 ניתנה החלטה ולפיה, לאחר ניתוח מסמכים אלה, לא עלה בידו של החשוד להצביע על נסיבות חדשות שיצדיקו עיון חוזר בהחלטות קודמות.

על החלטה זו, הגיש החשוד ערר לביהמ"ש המחוזי. ביום 19.6.19 ניתנה החלטתו של ביהמ"ש המחוזי. החשוד שב על טיעוניו וציין כי קודם למעצרו האחרון יצא מן הארץ כרצונו. עוד טען לאפלייה, באשר יתר החשודים בפרשה זו יוצאים מן הארץ באופן תדיר וכן ציין כי מרכז חייו בישראל ואין כל ממש לטענה כי הוא יימלט מן הדין.

ביהמ"ש המחוזי מצא כי לא התחדשו נסיבות כלשהן מאז קביעתם של תנאי שחרורו של החשוד וכי כל האמור במסמכים שהוגשו היה ידוע זה מכבר. ניתן לפתור את הבעיות שעלו אף בדרכים אחרות ולא דוקא בנוכחותו של החשוד עצמו בחו"ל.

עוד הוסיף ביהמ"ש המחוזי וקבע כי החששות לשיבוש מהלכי חקירה והמלטות עומדים במלוא תוקפם לאחר ביטולו של הסכם המדינה - יתר על כן, שכן הוא חשוף לסיכון של עונש חמור המגביר את המוטיבציה להמלטות מן הדין. העובדה כי מרכז עסקיו של החשוד בחו"ל, לרבות נכסי נדל"ן, מוסיפה לכובדו של חשש זה, עד כדי איון אפשרות לתנאים כספיים שיקטינו איום זה. וכך קבע ביהמ"ש המחוזי: "איזו ערובה תשכנע חשוד לחזור ולעמוד מול סיכון של מאסר ממושך אם יוכל הוא לקיים עצמו (ברמת חיים לה הורגל) בחו"ל ואם בידו 'חסינות' של דרכון זר?"

סוף דבר קבע ביהמ"ש המחוזי כי "נמצא, איפוא, שהאיזון הראוי מצדיק את איסור יציאתו של העורר מהארץ ואינו מאפשר את יציאתו בקביעת ערובות. והכל לעת הזו, למשך מאה ושמונים הימים שקצב בית המשפט קמא בהחלטת השחרור. ולענין זה הודיע ב"כ המשיבה בדיון כי "אנו בוודאי לא מתכוונים למשוך את התקדמות ההליך בעניינו (של העורר) מעבר לאותם 180 יום, שמחציתם כבר חלפו". (עמ"י 3197-06-19).

לקראת פקיעתם של התנאים המגבילים שנקבעו, כאמור ביום 26.3.19, פנתה המבקשת בבקשה להורות על הארכתם, לרבות התנאי המגביל את יציאתו של החשוד לחו"ל.

בהחלטה שניתנה בבקשה זו ביום 23.9.19 קבעתי כי לכתחילה, משעמד בתוקף הסכם עד המדינה שנחתם עם החשוד, הוא נהג לצאת לחו"ל לצורך עסקיו באופן תדיר. עם שינוי גרסתו ומעצרו, אכן חל שינוי במעמדו. טענת המבקשת כי יש צורך בפעולות חקירה וכי החשוד עלול לשבש את החקירה התקבלו על ידי מותב זה, נדחו על ידי בית המשפט המחוזי, בערר שהוגש על ידי החשוד והתקבלו על ידי ביהמ"ש העליון, בערר שהוגש על ידי המבקש. (בש"פ 2145-19)

בשלב זה, כך קבעתי, עניינו של החשוד היה שונה מעניינם של אחרים בפרשה זו, הגם שפעולות חקירה שבוצעו בעקבות הודעתו החדשה, התייחסו לא רק אליו, אלא גם לחשודים אחרים. בשל כך וכאמור לעיל, אף נדחו שתי בקשותיו הקודמות לעיון מחדש בהחלטה לשחרורו ממעצרו והטלת תנאים מגבילים עליו.

אלא, שהחקירה בעניינו של החשוד הסתיימה ואותה עת גורמי אכיפת החוק עמדו בפני קבלת החלטה בעניינו,

כפי שאף ציינו בפני כב' בית המשפט המחוזי.

ציינתי בזהירות הראויה, כי אמנם סיכון מרחף מעל ראשו של החשוד בשל חשדות אלה, אך סיכון מרחף גם מעל ראשיהם של מעורבים אחרים בפרשה, לרבות בחשדות של קבלת שוחד על ידי עובדי ציבור.

המעורבים האחרים בפרשה זו, יוצאים ונכנסים לישראל, באופן תדיר, מאז שחרורם בערבות בשנת 2017.

למעשה וכפי שהסתבר, התנאים המגבילים בעניינם של כל המעורבים האחרים לא הוארכו כלל ועיקר מעבר לתקופה הראשונה של 180 ימים ועתה - לא חלה עליהם הגבלה כלשהי.

קבעתי, כי בנסיבות אלה של סיומה של חקירה, תום התקופה של 180 ימים, אי התקדמות בשלב קבלת ההחלטות והשוואת עניינו של החשוד לעניינם של מעורבים אחרים בפרשה זו, הרי שיש לבחון את הבקשה במשנה זהירות ובהקפדה על מערך האיזונים והאינטרסים.

הגם שקיבלתי את עמדתה של המבקשת כי לחשוד זה "מעמד" מיוחד בקרב המעורבים בפרשה, לאחר שחל שינוי במעמדו, לאור שינוי הגירסה והטיפול הסכם עד המדינה, על כל ההשלכות שיש לכך, וכן בכך שמרכז עסקיו בחו"ל והוא מחזיק ברכוש רב בחו"ל, הרי שיש לעשות אבחנה בינו לבין האחרים, אך יחד עם זאת האבחנה תהיה מצומצמת ומידתית.

לאור כל אלה, קבעתי באותה החלטה כי הגם שהחשוד יוותר בתנאים מגבילים, תינתן לו האפשרות לצאת לחו"ל בכפוף לתנאים נוספים, שפורטו בהחלטה ועיקרם פירוט מדויק של פרטי הנסיעות והוספת ערבויות.

על החלטה זו עררה המבקשת (לאחר דיון בביהמ"ש המחוזי התקיים בערר שהגיש החשוד - עמ"י 68016-09-19) ולטעמה לא ניתן לאפשר את יציאתו של החשוד מן הארץ אף לא בכפוף לערבויות גבוהות, מאחר שאין כל ערבות שתוכל לאיין את החשש מפני המלטות מאימת הדין. המבקשת חזרה על כלל טיעוניה והוסיפה כי עניינו של החשוד נמצא עתה על שולחנם של הגורמים הרלבנטיים וטיוטת כתב חשדות אמורה להמסר לידי בקרוב. המבקשת הדגישה כי לטעמה עניינו של החשוד שונה מעניינם של אחרים בפרשה זו ולפיכך יש הצדקה לאבחנה מהם, כיוון שלאחרים אין את התנאים המאפשרים המלטות ללא קושי.

ב"כ החשוד חזרו על טיעוניהם, כפי שפורטו לעיל.

בהחלטתו מיום 7.10.19 קבע כב' ביהמ"ש המחוזי כי מקובלת עליו טענת המבקשת כי יש סיכון ממשי שהחשוד עלול להמלט מאימת הדין.

עולה כי לחשוד רכוש רב בחו"ל, מרכז עסקיו בחו"ל והוא בעל דרכון זר. הוא חשוד לכאורה בעבירות חמורות של מתן שוחד ומעורבות בפרשה בהיקף של מיליוני שקלים וכן בעבירות מס והלבנת הון והעונש הצפוי בגין מכלול עבירות אלה - חמור.

עוד קבע ביהמ"ש המחוזי כי החשוד חזר בו מהודעות שמסר והסכם עד מדינה שנחתם עימו בוטל והתנהלותו זו מקשה עד מאוד ליתן אמון בהתחייבותיו לעמוד בדבריו ולשוב לישראל.

בנוסף לאלה, כך קבע ביהמ"ש המחוזי, הרי שהחקירה הסתיימה ובקרוב יימסר לחשוד כתב חשדות שמשמעותו שבכפוף לשימוע, יוגש נגדו כתב אישום ויש בכך כדי להגביר את החשש הגבוה ממילא מפני המלטות.

נסיבות אלה, כך נקבע, יוצרות חשש כבד כי החשוד עלול להמלט מאימת הדין, כפי שקבע אף ביהמ"ש המחוזי בהחלטה בערר ביוני 2019.

ביהמ"ש המחוזי קבע כי מצא להתערב במידה מסויימת בהחלטתי ולשנותה באופן שהתנאי האוסר על יציאתו של החשוד מישראל יעמוד בתוקפו ללא אפשרות של יציאה מן הארץ למשך 60 ימים נוספים.

ביהמ"ש המחוזי קבע כי אכן אין מקום לגזור גזירה שווה בין החשוד לבין מעורבים אחרים בפרשה, שכן, לטעמו, הוא חשוד בעבירות חמורות יותר ואין גם טענה כי למעורבים אחרים יכולות כלכליות כפי שיש לחשוד או כי מרכז עסקיהם מצוי בחו"ל. נוסף על כך החשוד שינה גרסתו והסכם עד מדינה שהיה עימו בוטל וכל אלה מצדיקים לעשות אבחנה בינו לבין האחרים.

בשולי ההחלטה נקבע כי בתום התקופה הנזכרת לעיל של 60 הימים הנוספים, וככל שלא תוגש על ידי המבקשת בקשה אחרת לערכאה קמא, יסוייג התנאי האוסר על יציאת החשוד מן הארץ, כאמור בהחלטתי מיום 23.9.19. ועוד הובהר, כי ככל שתוגש בקשה כזו, היא תבחן על ידי הערכאה קמא על פי מיטב שיקול דעתה, תוך התחשבות במכלול הנסיבות שיעמדו בפניה אותה עת, ואין בהחלטתו זו של ביהמ"ש המחוזי כדי לכבול את שיקול דעתה של הערכאה קמא. (עמ"י 7782-10-19).

ביום 5.12.19 הגישה המבקשת בקשה להארכת תוקף עיכוב יציאה מן הארץ.

המבקשת ציינה, לאחר סקירת מהלך האירועים לעיל, כי אותו יום, 5.12.19 נשלחה לחשוד הודעה ולפיה נשקלת העמדתו לדין בכפוף לשימוע בשורת עבירות שוחד לעובדי ציבור בסכומים גבוהים וכן בעבירות מס והלבנת הון, אף הן בהיקפים משמעותיים ביותר.

בדיון שנערך במעמד הצדדים בבקשת המבקשת, חזרה המבקשת על טיעוניה והוסיפה עליהם במסמך שהגישה לביהמ"ש (במ"ש 1) שהוא כהגדרתה מסמך מודיעיני המתייחס להתנהלות כספית הנוגעת לכך שלחשוד מרכז חיים כלכלי ענף ורכוש רב בחו"ל.

עוד הוסיפה המבקשת כי מאז ההליכים הקודמים שתנהלו בעניינו של החשוד וכפי שפורטו לעיל, הרי שכאמור בבקשתה הוגש לחשוד כתב חשדות שעותק ממנו הוצג לביהמ"ש.

ב"כ החשוד הדגיש את חלוף הזמן מאז ניתנה ההחלטה הראשונה בדבר התנאים המגבילים בעניינו של החשוד

(26.3.19).

עוד הוסיף ב"כ החשוד כי שתי ההחלטות שניתנו על ידי ביהמ"ש המחוזי בעררים הנזכרים לעיל היו בהתחשב
בנסיבות שעמדו אז בפני ביהמ"ש והפנה אל הסיפא בהחלטה האחרונה ולפיה באם תוגש בקשה נוספת, הרי
שהיא תידון על ידי הערכאה קמא תוך התחשבות במכלול הנסיבות הרלבנטיות.

ב"כ החשוד הפנה אל החלטתי הקודמת וציין כי פרמטרים שנבחנו בה תקפים ויפים אף לשעה זו.

החקירה הסתיימה ויתר על כן, כפי שציין אף חלף זמן נוסף. גם הקביעה כי הגם שיש לעשות אבחנה בין
החשוד לבין מעורבים אחרים, יש לעשות כן במידה מאוזנת ומצומצמת, תקפה לעת הזאת. אמנם כתב חשדות
נמסר לחשוד, אך כתב חשדות נמסר גם למעורבים אחרים בפרשה, והם כאמור יוצאים ונכנסים לישראל באופן
חופשי. ב"כ החשוד אינו רואה שינוי מהותי בעצם הגשת כתב החשדות לחשוד, שכן גם על פי הצהרות קודמות
של המבקשת בדיונים קודמים הרי שטיוטת כתב חשדות כזה היתה קיימת אצל הגורמים הרלבנטיים ולמעשה,
לא חל שינוי בחשדות המיוחסים לחשוד.

ב"כ החשוד אינו רואה גם משמעות ניכרת כלשהי למסמך שהוגש על ידי המבקשת בענין ההתנהלות הכספית
של החשוד בחו"ל, שכן, כאמור, ולאורך כל ההליכים לא היתה כל מחלוקת ולהיפך - זו הרי הטענה - כי מרכז
עסקיו של החשוד בחו"ל וכי יש לו התנהלות כספית ניכרת בחו"ל.

עם זאת, כך טען, לא הוכח כי יש קשר בין כך לבין חשש להמלטות מאימת הדין והחשש הוא ערטילאי בלבד.

ב"כ החשוד שב והדגיש כי החשוד כבן 70 ולו שישה ילדים, מהם שניים קטינים ועל כן ברי כי לא ינטוש את
משפחתו וילדיו וימלט לחו"ל.

ב"כ החשוד הציג אסופת פסיקה ולפיה יש להשתמש בכלי של איסור יציאה מן הארץ במידתיות רבה והציג
מקרים שלטעמו הם חמורים מהמקרה דנן ובכל זאת התאפשרה בהם יציאה לחו"ל.

ניתן לאזן את החשש הקיים בכל זאת במתן ערבויות מתאימות.

באי כוחו של החשוד אף הוסיפו כהצעה חלופית - כי יינתן לחשוד לצאת לחו"ל בליווי ועו"ד ארנפלד, שהוא
אחד מבאי כח החשוד "התנדב" להיות המלווה של החשוד מטעם ביהמ"ש. הם הציגו לביהמ"ש החלטות
קודמות של בתי המשפט בהם נהגו כך, על מנת לאפשר לחשודים לצאת לחו"ל ובאמצעות כלי זה לאיין את
החשש של המלטות מאימת הדין.

הוגש לעיונו של ביהמ"ש כתב החשדות שנמסר לחשוד וממנו עולה כי ישנה כוונה להעמידו לדין בעבירות של
מתן שוחד, עבירות לפי פקודת מס ההכנסה, עבירות של הלבנת הון ועבירות לפי חוק מימון מפלגות.

הנסיבות בהן חל שינוי מאז החלטתי הקודמת בעניינו של החשוד הן הגשת כתב חשדות זה. דהיינו, על סיומה

של החקירה, הוחלט גם טרם מתן ההחלטה הקודמת וכבר אז הועברו חומרי החקירה אל הגורמים הרלבנטיים להחלטתם באשר להליכים שינקטו נגד החשוד - אם ינקטו כאלה.

עתה, ניתנה החלטה ונקבע כי יש כוונה להעמיד את החשוד לדין.

מצבו אכן שונה עתה, הן באשר לתחילתה של פרשה זו, אז היה במעמד של עד מדינה ועל פי ההסכם שנחתם עימו, ידע במדויק מה צפוי לו בעקבות אותו הסכם, והן באשר למצבו טרם החלטת הקודמת, לאחר ששינה גרסתו, נעצר, שוחרר והחקירה בעניינו הסתיימה, אך טרם נתקבלה החלטה סופית באשר לגורלו.

כתב החשדות שהועבר אל החשוד מעלה כי החשוד צפוי לכאורה, לעמוד לדין בעבירות חמורות ובהיקף בלתי מבוטל.

מצבו דהיום, מעמיד אותו בסיכון גדול בהרבה מבחינת עונש צפוי לו, באם יורשע בעבירות אלה, מאשר ממצבו עת היה עד מדינה.

כבר נקבע בהחלטות קודמות של ביהמ"ש המחוזי באשר לסיכון הנשקף מאת החשוד כך:

"... עומדים במלוא תוקפם החששות לשיבוש מהלכי חקירה ולהמלטות. לאחר ביטולו של ההסכם עם העורר ביום 23.5.19, חשוף הוא עתה לעונש חמור שמגביר מוטיבציה להמלטות מהדין. ועוד - דווקא העובדה שמרכז עסקיו של העורר, לרבות נכסי נדל"ן, אינו בישראל, מוסיפה לכובדו של החשש להימלט, עד כדי אינן אפשרות לתנאים כספיים שיקטינו איום זה; איזו ערובה תשכנע חשוד לחזור ולעמוד מול סיכון של מאסר ממושך, אם יוכל הוא לקיים עצמו (ברמת חיים לה הורגל) בחו"ל ואם בידו "חסינות" של דרכון זר?... " (עמ"י 3197-06-19 מיום 16.6.19).

דברים אלה צוטטו ונקבעו שוב גם בערר הנוסף (עמ"י 7782-10-19 מיום 7.10.19).

לפיכך, אם כך נקבע, עוד טרם נמסר כתב חשדות לחשוד, הרי שהדברים יפים שבעתיים עתה משהתקבלה החלטת הגורמים הרלבנטיים על העמדתו לדין ולמעשה על העמדתו בסיכון לעונש חמור הצפוי לכאורה, מחומרתן של העבירות הנטענות נגדו בכתב החשדות.

אני אף מקבלת את הטענה כי עניינו של החשוד שונה מעניינם של המעורבים האחרים בפרשה וכך, למעשה אף קבעתי בהחלטת הקודמת מיום 23.9.19.

עם זאת עיקר האבחנה בעניינו מעניינם של אחרים אינה על רקע המעשים, אלא על רקע היות מרכז עסקיו ורכושו של החשוד בחו"ל.

כעולה, כאמור, מכתב החשדות, בכוונת המדינה לייחס לחשוד עבירות חמורות של מתן שוחד, עבירות מס

והלבנת הון.

השוכד, כך על פי הטענה ניתן לאחרים - מעורבים בפרשה זו, ואל ניתן לטעון כי ענינם אינו חמור, מאחר שמטבע הדברים מקבלי השוכד הם בעלי תפקיד ציבורי, על כל המשתמע מכך בפרשה זו.

נמסר על ידי נציג המבקשת כי כתבי חשדות נמסרו אף לידי המעורבים האחרים בפרשה. כך, הנה אף הם, יהיו צפויים לכאורה לעונשים חמורים בשל החשדות המיוחסים להם.

יש לזכור, כפי שאף צויין בהחלטות קודמות, כי מעורבים אחרים אלה בפרשה זו יוצאים ונכנסים מישראל באופן חופשי ולמעשה לא חלים עליהם תנאים מגבילים כלשהם.

גם עתה, לאחר שנמסרו להם כתבי החשדות ואף הסיכון הצפוי מהם גבר לכאורה, לא חל כל שינוי בכך ואין עליהם תנאים מגבילים כלשהם.

מכאן, שאף אם ראוי ונכון לערוך אבחנה בין החשוד לבין המעורבים האחרים בפרשה, בין אם על פי חלקו בה ובין בשל כך שמרכז עסקיו ורכושו מצויים בחו"ל, ולפיכך לגביו קיים חשש מוגבר הרבה יותר להמלטות מאימת הדין, הרי שעדיין, יש לערוך אבחנה זו במידתיות הראויה.

על כך יש להוסיף את חלוף הזמן מאז הטלת התנאים המגבילים, שאף הוא צריך לבוא במכלול השיקולים הנבחנים.

מזה כעשרה חודשים נאסר על החשוד לצאת את תחומי מדינת ישראל.

על כן ולאחר שקלול מכלול השיקולים והאינטרסים הצריכים לענין והאיזון ביניהם, מצאתי כי ניתן יהיה לאפשר יציאתו של החשוד לחו"ל בכפוף לתנאים שיהיה בהם כדי להקטין את החשש להמלטות מאימת הדין עד כדי איונו.

אני מורה כדלקמן -

אני מקבלת את בקשת המבקשת כי יוארך איסור היציאה של החשוד מן הארץ למלוא התקופה שנתבקשה בהחלטה שניתנה דאז - 23.9.19, דהיינו, עד ליום 19.3.20.

הדרכונים של החשוד - הישראלי והגרמני - ישארו מופקדים ברשותה של המבקשת.

אם יבקש החשוד לצאת לחו"ל, יגיש בקשה אל בית המשפט ואל גורמי החקירה, בה יפורטו תאריכי הנסיעה

ויעדי הנסיעה וכן שלושה ערבים מוצעים לחתימה על ערבות צד ג', כהתחייבות לחזרתו לישראל בתום הנסיעה.

כל ערבות כזו, שתובא לאישורו של בית המשפט, תהיה על סך של 500,000 ₪.

החשוד עצמו יוסיף על הערבויות הקיימות ערבות עצמית בסך של 500,000 ₪.

היציאה מישראל תהיה בכפוף לכך שהחשוד יהיה מלווה על ידי אדם נוסף, שיאושר על ידי המבקשת ועל ידי בית המשפט. מלווה זה יהיה אדם שאינו בן משפחה של החשוד, אינו מעורב בחקירה זו בדרך כלשהי והוא נעדר עבר פלילי.

מלווה זה יחתום על ערבות צד ג' בסכום של 1,000,000 ₪ שהיא התחייבות ללוות את החשוד בכל זמן שהייתו בחו"ל והתחייבות לחזרתו לישראל במועד שייקבע.

המזכירות תעביר את החלטתי אל הצדדים.

ניתנה היום, י' טבת תש"פ, 07 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.